

MILJØstyrelsen
kemikalier

23. oktober 2006
J. nr. M 601-00011
MAS/LFO

Orienteringsnotat for det 18. partsmøde i Montrealprotokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget 30. oktober - 3. november 2006 i Delhi.

1. Baggrund

Beskyttelsen af ozonlaget prioriteres højt i Danmark. Det gælder også den internationale indsats, der gøres i Montrealprotokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget.

I øjeblikket omfatter Montrealprotokollen 95 stoffer, hvoraf CFC'er, haloner, methylbromid og carbontetrachlorid er de væsentligste. Protokollen forpligter parterne til specifikke begrænsninger og udfasninger af produktion og anvendelse af de enkelte ozonlagnedbrydende stoffer. I ulandene er udfasningen koblet sammen med finansiell støtte fra i-landene.

I Montrealprotokollen afholdes partsmøde hvert år. Møderne forberedes på 2 arbejdsgruppemøder, hvoraf det sidste ligger umiddelbart før selve partsmødet.

2. Indhold

Der er til dette møde fremsat en række beslutningsforslag. Blandt de vigtigste emner på dagsordenen er:

Emner relateret til methylbromid

Stoffet methylbromid anvendes især som pesticid og til desinfektion. Anvendelsen af methylbromid har generelt været forbudt i i-landene fra 1. januar 2005. Der er dog en række undtagelser blandt andet i forbindelse med karantæne og særlige såkaldte "kritiske anvendelser" hvor der ikke findes alternativer. Der er en række forslag til beslutninger i relation til methylbromid:

- **Beslutning om størrelsen af kvoter af methylbromid til kritiske anvendelser.** En særlig ekspertkomite har vurderet ansøgninger om tilladelse til kritisk anvendelse af methylbromid. Komiteen vil fremlægge deres anbefalinger til beslutning på mødet, og Partsmødet skal herefter tage stilling til de enkelte parterers kvoter for de kommende år.

EU, Canada, Australien og Japan har alle reduceret væsentligt i deres brug af methylbromid til kritiske anvendelser. Dette gælder derimod ikke USA. EU arbejder løbende for at også USA skal nedbringe forbruget.

- **Forslag fra USA om flerårige ansøgninger.** Forslaget indebærer, at det skal være muligt at ansøge om "kritiske anvendelser" for flere år ad gangen. EU er ikke fuldt afklaret om dette spørgsmål, idet det praktiske hensyn modsvares af en frygt for, at flerårige ansøgninger alt andet lige vil medføre et større forbrug af methylbromid, fordi der ikke vil kunne tages hensyn til den seneste viden om anvendelige alternativer og kravet om, at der skal ske et stadigt fald i forbruget.

Forhandlingerne i forbindelse med methylbromid kvoter har på de sidste partsmøder været meget tidskrævende, uden at det er lykkedes for alvor at reducere i specielt USA's forbrug. På denne baggrund er det den danske holdning, at flerårige ansøgninger kan accepteres, hvis beslutningen kan kædes sammen med, eller omfatte bestemmelser, som sikrer at de faktisk vil medføre et fald i anvendelsen. Dette vil for eksempel kunne gøres ved at ophæve muligheden for supplerende ansøgninger i forbindelse med flerårige ansøgninger og kræve, at de flerårige ansøgninger skal være faldende i de enkelte år. En total udfasning af methylbromid bør være den endelige målsætning.

- **Forslag om tilladelse til at anvende methylbromid til laboratorie-analyser.** Norge har fremsat et forslag, som indebærer, at methylbromid på linie med andre ozonlagnedbrydende stoffer i særlige tilfælde må anvendes i forbindelse med laboratorie-analyser. Forslaget indebærer, at methylbromid ligestilles med andre ozonlagnedbrydende stoffer på dette område. Det forventede udslip af methylbromid som følge af dette forslag vil være bagatelagtigt, og forslaget forventes vedtaget.
- **Forslag om samarbejde med den internationale plantebeskyttelseskonvention.** Anvendelsen af methylbromid til desinfektion i forbindelse med karantæne og for at forhindre spredning af skadedyr er ikke reguleret af Protokollen, men er samtidig et område, hvor der tilsyneladende sker en kraftig stigning i anvendelsen. Årsagen er blandt andet at der under IPPC (International Plant Protection Convention) er vedtaget guidelines, som sætter krav om anvendelse af methylbromid eller varmebehandling. EU fremsætter et beslutningsforslag, som blandt andet opfordrer til øget samarbejde mellem Montrealprotokollen og IPPC, samt opfordrer parterne til at støtte udviklingen og anvendelsen af alternativer.

Kvoter til anvendelse af ozonlagnedbrydende stoffer i "essentielle" anvendelser.

CFC har en række anvendelser, hvor det er vanskeligt at finde alternativer. Det drejer sig især anvendelsen som drivmiddel i astmasprays. Parterne kan ansøge om tilladelse til at bruge CFC (og andre ozonlagnedbrydende stoffer) til sådanne essentielle anvendelser. USA, EU og Rusland havde ansøgt om CFC til astmasprays. Både EU og USA har fremlagt beslutningsforslag, hvor EU's generelt er mere restriktivt og stiller større krav til parternes indsats for en hurtig udfasning.

Budget for Wien Konventionen og Montrealprotokollen.

UNEP fremlægger et revideret regnskab for Montrealprotokollen og forslag til budget for 2007 og 2008. Budgettet for 2008 er foreløbigt, og ikke til beslutning. Budgetforslaget for 2007 er i alt ca. 4,7 mio. \$. Danmarks andel heraf vil udgøre ca. 200.000 kr. Budgetterne for de kommende år er lidt højere end det forventede forbrug i 2006, men dog ikke højere end det har været i tidligere år. Både budgetterne og de reviderede regnskaber forventes at blive vedtaget uden særlig diskussion.

Produktion af CFC til grundlæggende hjemmemarkedsbehov.

Produktion og forbrug af CFC er generelt forbudt i de udviklede lande. Dog er det tilladt at producere med henblik på eksport til at dække hvad der kaldes grundlæggende

hjemmemarkedsbehov i ulandene. Formålet med undtagelse har oprindeligt været at forhindre opbygningen af ny CFC - produktionskapacitet samtidigt med, at kapaciteten blev nedskåret andre steder. Canada fremlægger et forslag om at ændre Protokollen og dermed forbyde denne produktion allerede fra 2008 i stedet for fra 2010 som de nuværende regler siger. Det er så vidt vides kun i EU-lande, at der finder en sådan produktion sted, og størrelsen af denne produktion er ikke reguleret af EU-lovgivning. Størstedelen af produktionen består af CFC til fremstilling af astmasprays i ulande, medens en mindre del bruges til andre formål. De EU lande, der har en sådan produktion ønsker ikke en ændring af protokollen, men arbejder (ganske succesfuldt) med at nedbringe produktionen ved hjælp af frivillige aftaler. Canada erkender, at forslaget ikke vil have nogen mærkbar effekt på beskyttelsen af ozonlaget, men fremhæver signalværdien.

3. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Der forventes ingen, da Danmark og EU allerede har en strengere regulering end den der vil følge af de forslag, der har umiddelbare reguleringsmæssige konsekvenser for parterne. De øvrige forslag vedrører procedurer mv. for at sikre en effektiv administration af protokollen.

Økonomiske konsekvenser

Der forventes ingen direkte økonomiske konsekvenser for Danmark